

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Projekt MAP rozvoje vzdělávání pro SO ORP Čáslav II

r. č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009051

Zápis ze setkání Pracovní skupiny pro rozvoj čtenářské gramotnosti a k rozvoji potenciálu každého žáka, které se konalo dne 3. 12. 2020 v on-line prostředí

Přítomni: viz. prezenční listina

Setkání uvedla Mgr. Petra Kobelová z MAP Čáslavsko. Hostem dnešního setkání a hlavním přednášejícím byla vedoucí třinecké knihovny pro děti Marika Zadembská.

Semináře se účastnili rodiče, ale i knihovníci a pedagožky. Díky on-line prostředí, ve kterém nejsme limitováni počtem přihlášených ani místem realizace, se webináře mohli účastnit také zájemci ze vzdálenějších koutů ČR, ale i ze zahraničí (Czech and Slovak Club, England, který vznikl jako odštěpný klub z Birminghamu).

V úvodu Marika nastínila program nadcházejícího dvouhodinového webináře. Nejprve se podrobněji věnovala metodice knihy *Neboj se, Oskare* (Stian Hole), následoval velice živý a interaktivní webinář (vzhledem k velkému množství přihlášených pouze přes chat), během kterého Marika odprezentovala tematické balíčky knih zaměřené na děti různého věku a různých zájmů a žánrových preferencí, začali jsme knihami pro nejmenší a předškoláky, navázali začínajícími čtenáři, nečtenáři, balíčky knih pro kluky, holky, starší i mladší.

Maričina prezentace byla glosována dotazy od rodičů i pedagogů. Jedním z nich byl dotaz, jaké knihy by Marika doporučila pro malé cizince. V diskuzi bylo dále navrženo, abychom se tomuto tématu věnovali v některém z dalších webinářů. Rádi se tohoto úkolu ujmeme.

Během celého webináře jsme si navzájem doporučovali osvědčené a kvalitní tituly, mimo jiné i díky tomu, že mezi přihlášenými byly hojně zastoupeny i knihovnice a knihovníci, kterým vděčíme za nemalé množství tipů během diskuze.

V tomto webináři jsme se podrobněji nezabývali knihami, které jsou určeny nejmenším a předškolním dětem, protože jim byl věnován samostatný webinář předchozího dne (pozn. Jak na čtení s předškoláky, 2. 12. 2020). Díky tomu ovšem další inspiraci na knihy pro tuto věkovou kategorii, včetně metodik od Mariky Zadembské pro práci s některými z nich, naleznete na webu MAP Čáslavsko v sekci Naše projekty, Rozvoj čtenářské gramotnosti, v článku Jak na čtení s předškoláky ze dne 2. 12. 2020.

Závěrem webináře jsme se věnovali také úžasné aplikaci třinecké knihovny, která vznikala ve spolupráci a za finanční podpory tamního MAPu. Aplikaci si můžete stáhnout do telefonu (zatím pro Android, pro iOS bude dostupná v nejbližší době), nebo vytisknout v papírové podobě. Aplikace doporučuje dětem knihy na základě nastavení věku a zadání preferovaných žánrů. Zároveň za každou přečtenou knihu děti získají jeden čteteřtr a díky němu mohou sledovat, jak rostou.

Přílohou tohoto zápisu je i seznam knih od Mariky Zadembské a některé její metodiky ke zmiňovaným knihám, včetně výše zmíněné *Neboj se, Oskare* (Stian Hole).

Z webináře byl pořizován videozáznam, který můžeme zájemcům poskytnout na vyžádání, není ovšem jinak veřejně dostupný. Účastníkům webináře byl na jejich žádost zaslán automaticky.

Pozn.: Ze zahraničí lze objednávat knihy s dopravou zdarma na bookdepository.com.

V úvodu Marika představila metodiku ke knize Neboj se, Oskare (viz příloha).

Pro nejmenší: Ieporela z Meandru – Petr Borkovec: Věci, které ztrácíme; Tereze Marianová Lukešová: Jak se koník ztratil.

Knihy pro malé kluky, milovníky strojů: Staveniště půjde spát, copak se mu bude zdát, uspává nejen děti, ale hlavně rodiče. Dále v angličtině (ale pro práci s obrázky to ničemu nevádí) kniha The Ultimate Book of Vehicles, auta a stroje s částmi na kloubech. Marika doporučuje pořídit na serveru Počtení (pocteni.cz), kde mají knihy pro malé děti, i anglické tituly, není tedy třeba je objednávat ze zahraničí. Doporučení z chatu: Míša bagristou (pozn. vydal Svojtka).

Typy pro děti, které se chtějí učit písmenka, pro předškoláky a prvňáčky: Abeceda (z) měst (Jan Laštovička), Šmalcova abeceda (Petr Šmalec).

Doporučuje edici První čtení. Ideálně vybrat téma, které je dítěti blízké. Mělo by ideálně zažít dobrý pocit z toho, že dokázalo přečíst knihu. Neměli bychom odpírat dětem knihy, které jsou jim tematicky blízké (Star Wars), ale my sami je považujeme za brak, vyhněme se knižními snobismu. Děti se mohou rozečíst na čemkoliv. Důležitý je pozitivní zážitek z četby.

Marika doporučuje, aby děti měly v domácnosti knihy ve své úrovni, aby na ně dosáhly, pro menší děti ideálně ve formě Ieporela. Pěstujeme v dětech lásku ke knihám a kvalitním ilustracím. Knihy by měly být součástí každodenních činností. Nejen při předčítání, ale i při cvičení, pohybové aktivitě, bereme je s sebou na výlety. Měly by se stát každodenní součástí života dětí.

Na dotaz, jaké knihy jsou vhodné pro malé cizince, Marika i přítomní knihovníci reaguji doporučeními: časopisy (Čtyřlístek), knihy s velkými ilustracemi a jednoduchým krátkým textem. Tam, kde obrázek napoví, co je v textu. Ideálně opět, aby ji zvládl přečíst a zažil dobrý pocit z toho, že přečetl knihu. Komiksy pro mladší děti.

Doporučení z chatu: Michelle Knudsen: V knihovně je lev, J. Dědeček: Huňatá čuňata nebo Pravidel párek okurce.

Pro nejmenší:

Oksana Bula: Zubr si hledá místo – podzim, zimní spánek. Krásné ilustrace, vhodná i na lekci, na další práci s knihou. Přečtená je ale za jeden večer.

Kdo roste v parku: populárně-naučná kniha o stromech. Další díl – Kdo roste v lese.

Moje maminka je nejsilnější na světě: málo textu, nabízí spoustu dalších aktivit, povídání si o maminkách, dramatizaci textu.

Sandra Dieckmann: Pes, který spolkl svět: přemýšlení s dětmi o ilustracích, co je v příběhu skryto, umělecké dílo

Daniel Rušár: Strakáč a Tioni: chlapec má vadu pleti, o někom, kdo je odlišný, témat překonání odlišnosti.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Knihy Petra Horáčka: nejnovější Nejkrásnější místo na světě, Zvířecí počítání (leporela), dále Modrý tučňák, Husa Líza, atp. (překladová literatura)

Pro zvědavé děti: knihy interaktivní, populárně-naučné

Maškary: rozřezaný každý list na tři části, pro děti, které neudrží pozornost, doma se jim nechte, je hravá a interaktivní, hraní si se slovy.

Moje první kniha o kvantové fyzice, nově vydaná, jevy ale nejsou vysvětleny úplně jednoduše.

Doporučení z chaty: Zábavná anatomie pro děti

Bydlíme

Řez kočkou: jak to vypadá uvnitř nejen kočky a člověka, ale i trumpety a nebo národního muzea, rozkládací.

Milada Rezková: To je metro, čéče!: krásně a zajímavě ilustrovaná, plán metra, příběh vypráví klučina, který měl trávit dopoledne s dědou, netěší se na to, děda ho ale vezme do metra, kde pracoval; k metru vyšla nově i kniha Strašidelnická (Lucie Magašvári).

Vydavatelství Pipasík – např. na kroužek: Můj atlas hub: nabízí i interakci – stříhání, lepení, domalování; Moje sbírka motýlů: knihu si tvoříte sami, vzadu krátký komiks.

David Böhms a Ondřej Buddeus: Hlava v hlavě, získala Magnesii Literu, obsahuje fotografie, koláže, kresby. Dají se procvičit ustálená slovní spojení (Co oči nevidí, srdce nebolí), rčení. Můžeme si vytvořit vlastní hlavu. Mapa hlavozemě – mapa smyšlené země. Nabízí práci na více večerů.

Zábavná anatomie pro děti (Nikola Kucharská).

Pro ty, kteří se se rozečetli na Poseroutkovi:

Ztřeštěný dům na stromě: celá série (je už 5, 6 knih), pro děti od 7, 8 let, málo textu, hodně ilustrací, lepší než Poseroutka, rychlé čtení. Zvládnou i starší děti.

Kepler 62, šestidílná finsko-norská série vesmírného dobrodružství z budoucnosti, počítačová hra, kterou hrají děti ve městě, ví se, že vítěz poletí do vesmíru, pro ty, kteří mají rádi PC hry. Píší ji dva autoři, kteří se střídají – Maričinu kolegyni bavil až 4. díl.

Pro sportovce: Fotbaláci, detektivka z prostředí fotbalu (rozhodčí usnou během zápasu), je to série.

Petr Hugo Šlik: Tajemství jeskyně pokladů: dobrodružná, 9-12 let, pro ty, kteří by četli foglarovky, další dobrodružná doporučená z chaty: Dobrodružství Edvina Lindy;

Vojtěch Matocha: Prašina 1-3, chystá se filmové zpracování.

Jirkův tajný klíč od Stephena Hawkinga.

Kdysi, Když, Potom, Tehdy – série, téma holokaustu. Vyrůstá v sirotčinci. Židovský hrdina. Drsně popsána realita doby za války. Hrdinovi je 9 let. Ne pro citlivější povahy.

Kluk i holka: Volání divočiny – zvířecí detektivka. Od autorky Kočičích válečnic.

Dům na hrabivém vrchu – strašidelné.

14-14. Dospívání třináctiletých kluků ve dvou dobách v roce 1914 a 2014. Jediný prvek fantasy, je to, že si dopisují kluci z jiných dob. Historický, přátelství napříč staletími. Začátek 2. sv. v., další svazek od autorky je 42.

Gogdan Trojak: Papíroví ledňáčci a glutaman: prvky fantasy, dobrodružný příběh party kluků, kteří řeší záhadu se supermarketem a glutamanem, šílený vědec, dobrodružná.

Petra Soukupová: Bertík a čmuchadlo, Klub divných dětí, Kdo zabil Snížka

Gamebooky: Posouváte se v knize podle toho, jak co vyřešíte, nebo jak se zachováte:

Terrnece Malick: Zapadákov – westernové téma, historické gamebooky: Ve službách krále, Ave, Caesar, Ten, kdo jinému jámu kopá (o hrobníkovi na divokém západě).

Taťána Rubášová: Podivuhodná robotí expedice (více dílů), na pomezí komiksu a beletrie, dvojsmysly pro dospěláky, dobrodružství a sci-fi.

Pro dyslektiky a slabší čtenáře Marika doporučuje komiksy, gamebooky – jsou nenáročné, rychle ubíhají a dokáží zaujmout.

Poklad dobrodružných příběhů: dvanáct slavných klasických děl ve zjednodušené podobě (Hrabě Monte Christo, Mark Twain)

Super Spellsword sága: Legenda o nekonečnu, ilustrátor Nikkarin: komiksová konverzační komedie z fantasy prostředí.

Knihy pro kluky – ne strašidelné ani fantasy:

www.bezbot.cz: hlavní hrdina přijde při lyžování o nohy, psaná s nadhledem a s humorem. V chatu doporučeno Go! - Gang odvážných: Nevinná lavina, Každý má svou lajnu, Petra Soukupová: Kdo zabil Snížka, Ztraceni v čase (Braunová) – jediný fantasy prvek, kdy se dostane do minulosti, jinak obyčejný příběh bez fantasy.

Příběhy pro dívky/s hrdinkou:

Frida Nillson: Gorila a já, Piráti z ledového moře (už od osmi let)

Hra o sen – kontroverzní ilustrace

Knihy k večernímu čtení, na delší čtení, s příběhem:

David Grossman: Knihy pro Itamara a Rut – vyprávěno tatínkem, situace – noční můra, nechce se ráno vstávat.

Iva Procházková: Eliáš a babička z vajíčka: Eliáš je jedináček, chtěl by sourozence, najde v parku vejce, vylihneme se mu z něj babička, o kterou se stará jako o miminko.

Barnabášková kniha – je mu pět, půjde do školy, krátké kapitoly.

Mimi a Líza – jedna je nevidomá, krásné ilustrace, bylo i z filmováno.

Série – Tappi: o vikingovi, dobrodružství, legrace.

Z chaty doporučeno: Jak vycvičit draka.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Nina Ladenová: Jedno přání: zveršováno Radkem Malým, pro maminky a dcery. Knižní jednohubka.
Poklad do knihovny.

Šestileté děti:

kniha Pavla Čecha, edice První čtení, Čertice Andělka, Rošťák Bertík, Žabák Jeroným; Skříp, škráb, píp a žbluňk, Petr Sís (Čech a Sís mají větší písmena).

Pro starší dívky od 9 let:

Hilda a Sofie – o baletce

Deník Dory Grayové

Mira - komiks

Hilda – komiks

Emily Vichrná a rybí ocas – mořská panna

Alea, dívka moře – mořská panna

Divomor

Pro milovníky Narnie: série Časodějové

Můj dědeček třešňový strom – hrdina kluk

Polča, Dárce

Julie mezi slovy

Anna a Anna

Řeka, která teče pozpátku

Nikdyuž

Hotel Winterhouse

Petronela Jabloňová čarodějka

Martina

Láska a gelato

Dívky 12 +

Holky na vodítku

Skřivánci ve válce – novinka, pro kluka i holku, v době před 1. sv. v.

Jeden z nás lže – thriller, středoškolské prostředí

Všechny malé zázraky – hrdina s bipolární poruchou

Velké ženy z malé země

Příběhy pro malé rebelky na dobrou noc – sto krátkých příběhů mimořádných žen, inspirativní
(alternativa pro kluky – Příběhy pro kluky, kteří se nebojí být výjimeční),

Renáta Fučíková: Hrdinky

Psí hvězda

Úžasné ženy, které změnily svět

Populárně-naučné:

Vzhůru do světa – 20 výprav, cestovatelské expedice

Everest – příběh dvou odhodlaných mužů
A jako Antarktida – populárně naučná
Zvířecí olympiáda – např. cena pro největšího smradlocha, aj.
Volte zvířata
Velcí cestovatelé – jaké vzdálenosti dokážou urazit

Petra Kobelová na závěr doporučuje:

Pan Guma a skřeti
Kluk odnikud – emigrace
Pax můj liščí přítel
Prázdniny blbce číslo 13
Neříkejte mi Izmael
Kluk na větvi
Jedno obyčejný léto
Čarodějčin syn
Dívka, která upíjela měsíc
Loutkář z Krakova – 2. světová válka